

La dignitat dels centres de culte musulmans

Jaume Flaquer

Una vintena d'entitats cristianes van donar suport a un document promogut per Migra-Studium i per Cristianisme i Justícia reclamant centres de culte digne per als musulmans. El text s'emmarca en el polèmic no del referèndum suís sobre els minarets però també en els canvis legislatius que afecte a aquest tema en el nostre país. Aquest és el context que comenta aquest article.

La fundació Migra-Studium i el Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia hem promogut, entre diverses entitats cristianes, una declaració de recolzament al dret dels musulmans a obrir espais de culte dignes. La iniciativa va sorgir arran del referèndum suís sobre els minarets. El resultat va ser una veritable sorpresa i decepció. De fet, feia mesos que coneixíem la proposta de la consulta però ni nosaltres ni, encara menys la premsa espanyola, vam donar rellevància a una iniciativa que semblava recolzada solament per l'extrema dreta. Era difícil preveure que una nació culta i desenvolupada pogués confondre la problemàtica de la integració d'immigrants amb l'existència de minarets i respondre "No" a la segona qüestió pensant de trobar un remei per la primera. La llibertat d'obrir centres de culte no quedava afectada per la prohibició ni cap dels altres drets d'aquesta comunitat. La qüestió era doncs purament sobre el rol simbòlic del minaret. El missatge era clar: "els musulmans tenen dret a residir a Suïssa si tenen un perfil baix, si esdevenen invisibles".

D'aquesta manera, Suïssa torna al temps on les minories religioses eren tolerades si no se les veia. Els protestants a Espanya se'n recorden bé d'aquesta situació en què els seus temples eren permesos si no se'ls reconeixia com a tals des de fora. Per aquesta invisibilitat obligatòria, s'assimilava la minoria religiosa a aquells mals o immoralitats que es permetien mentre no es cometessin en públic.

La gran premsa espanyola va dedicar el sondeig del dia a aquesta mateixa qüestió. En tots els mitjans (El Mundo, La Vanguardia, etc.) el resultat va ser similar: més d'un 80 per cent dels votants (per internet) prohibirien també els minarets a Espanya. És evident que aquests sondejos no són fiables perquè la gent no queda compromesa pel resultat com és el cas de l'elecció d'un govern i perquè la mostra solament agafa la tipologia d'individu habituat a votar per internet. Tanmateix, el fet que varies desenes de milers de persones rebutgessin els minarets mostra que Espanya ja no és aliena als moviments europeus d'islamofòbia.

Significativament, la pregunta sobre la prohibició del burca en els espais públics, que és una qüestió de naturalesa completament diferent, al meu entendre, va obtenir el mateix resultat. Això significa que s'està generant una opinió pública que diu "no" a qualsevol cosa que olori a islam sense analitzar la qüestió de prop.

És cert que a molts nivells tenim una gran quantitat d'exemples de bona convivència i de petits èxits d'integració però no hem de perdre la guàrdia perquè l'evolució de l'opinió pública no és favorable.

Encara estem a temps, perquè el procés migratori a Espanya és més recent que el d'altres països europeus.

Tanmateix, hem arribat a les quotes europees de presència de població immigrada en un temps de menys de dues dècades, quan en els altres països aquest procés ha durat entre 30 i 40 anys. La rapidesa del fenomen és un plus afegit en la dificultat de gestionar els reptes que això suposa, tant a nivell dels serveis socials com a nivell d'integració cultural. En molts indrets de Catalunya s'ha passat en deu anys d'un 5 per cent d'immigració a un 20 per cent o 30 per cent. Una situació així necessàriament ha de generar dificultats i reticències per molt bona voluntat que hi hagi i per més bé que es faci la feina de mediació cultural. Els processos d'adaptació requereixen més temps...

Per això jo estic convençut que és imprescindible regular els fluxos migratoris, i molt especialment d'aquells que provenen de països on la integració cultural sigui més difícil. Un salt cultural entre una societat moderna com la nostra i una pre-moderna com la de certs països emissors d'emigrants no es resol amb uns anys de felicitat i convivència. I no crec que puguem permetre'ns una o dues generacions perdudes esperant el procés d'assimilació.

Però, no estic menys convençut que els immigrants han de ser tractats com a ciutadans de ple dret. El principi inconfessat de molts que defensen que per evitar que en vinguin més, s'ha de fer la vida difícil als immigrants contradiu no només el dret sinó la caritat cristiana. Hem de distingir clarament entre la política d'immigració, els drets dels immigrants i les actituds contràries al principi fonamental d'Europa. Per això, jo m'he posicionat a favor d'una prohibició del burca en llocs públics tancats (en el cas que aquesta presó femenina proliferés aquí, no abans!) i igualment a favor del dret d'obertura de llocs de culte.

Quan he estat convidat a participar en la formació dels imams del Consell Islàmic de Catalunya he insistit en el treball que es fa perquè la societat catalana tingui paciència i compregui que la inculturació dels immigrants requereix temps, i a la vegada els demanava també comprensió i paciència enfront a la

lentitud en l'aplicació dels drets religiosos reconeguts pels acords de 1992 entre el Govern espanyol i la Comunitat musulmana.

Que molts àrabs reproduïen aquí els seus paràmetres culturals propis de societats on la dona és relegada a un segon pla és innegable, que molts immigrants tendeixen a tenir relacions exclusivament amb ells, és un fet d'experiència. Hem de treballar per trencar aquests costums però ho hem de fer amb la comprensió del qui sap que és un fet normal del ésser humà quan se sent desplaçat. Els europeus fem el mateix quan anem a altres països: en els països àrabs, la colònia occidental viu també en guetos. Jo mateix he conegut persones nascudes a Egipte de pares europeus i que després de 60 anys no entenen l'àrab!

De fet, a Catalunya, i sobretot en certs pobles i certs barris, s'esdevé un fenomen que consisteix en una inculcuració recíproca, tant per part dels immigrants com per part dels autòctons. La immigració canvia el paisatge social urbà i fa que no només els immigrants s'hagin d'adaptar a la nova situació sinó també els mateixos autòctons. Com és lògic que això produeixi rebuig s'ha d'evitar a tota costa la psicosis que es produeix en la societat d'acollida davant del temor que el procés migratori sigui indefinit i exponencial. La gent fa llavors projeccions, imagina situacions en què es queda sola enmig d'un país que ja no reconeix com a seu i s'apunta immediatament a les tesis de l'extrema dreta.

La nova Llei de Centres de Culte

La nostra declaració partia de la prohibició dels minarets a Suïssa però perllonga la seva actualitat pel fet que el Govern de Catalunya estigui en aquests moments confeccionant el reglament definitiu corresponent a la nova Llei de Centres de Culte aprovada l'any passat. La llei tenia la clara intenció d'obligar els municipis a reservar sòl per tal que les noves comunitats poguessin edificar els seus centres de culte sense la paràlisi produïda, cada vegada, per la societat civil que d'entrada es posa sempre en contra. El veïnatge té dret a conèixer qui és la nova associació que s'hi instal·la i és lògic que senti recels, però no pot impedir un dret constitucional. No solament haurà de cedir al final sinó que haurà construït un mur entre ella i la nova comunitat.

La llei va ser aprovada finalment pel Parlament de Catalunya amb moltes modificacions, rebaixant l'ambició de la llei, oferint garanties que els temples catalogats en Patrimoni (catòlics tots ells) quedarien exclosos de la normativa, i establint un temps transitori per tal que els temples ja existents no patrimonials es puguin adaptar a la nova normativa. Això va permetre que CiU votés a favor i que el Consell Islàmic manifestés el seu recolzament. El mes de gener, la Generalitat va penjar a la seva web un esborrany de les reglamentacions concretes, tot obrint un període públic d'alel·legacions.

En aquest esborrany de reglament es manifesta clarament que la motivació de la llei prové de les demandes legítimes segons el dret de les comunitats religioses: "Les administracions públiques han de fer front a les demandes procedents de determinades comunitats religioses que, emparades en la Constitució Espanyola i en la pròpia Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de llibertat religiosa, tenen dret a establir llocs de culte." Igualment, i per atendre també a les demandes i els drets dels veïns es diu: "Aquest dret, s'ha de compatibilitzar, necessàriament, amb altres drets i amb la protecció d'altres béns jurídics que justifiquen la imposició de determinats condicionants i limitacions mitjançant les oportunes autoritzacions administratives." Aquests condicionants porten a "vetllar per unes condicions adequades i proporcionades a l'activitat pel que fa a la seguretat, higiene i dignitat dels llocs de culte."

Pel que fa a garantir els drets d'obertura de centres de culte el reglament provisional estableix que "No podran establir-se limitacions a l'obertura de centres de culte per raó de la concentració espacial o la distància entre ells" i especialment que "L'equipament comunitari amb ús religiós s'ha de localitzar preferentment en els centres urbans. Altrament, s'ha de garantir que l'emplaçament estigui ben comunicat per tal de no dificultar l'exercici del dret de llibertat de culte." Aquesta disposició pretén evitar que els llocs de culte dels immigrants quedin "expulsats" als afores dels municipis i en llocs industrials. Per minimitzar les queixes veïnals, la reglamentació preveu tota una exigent normativa de seguretat i higiene que si no s'acompanya amb una dotació econòmica farà difícil l'adaptació a la nova normativa dels llocs de culte no patrimonials existents. A part de totes les mesures anti-incendis i de sortides d'emergència –que són ben comprensibles– també es diu: "Els centres de culte que tinguin un aforament entre cent i tres-centes persones disposen de dues cambres higièniques per sexe, formades cadascuna d'elles per un rentamans i un inodor." És el cas de l'immensa majoria d'Esglésies existents. ¿D'on treuran l'espai de 4 lavabos? Aquest punt no sembla prou reflexionat a partir de l'ús real que els fidels fan dels lavabos de les esglésies, sovint situats a la sagristia.

La part catòlica queda al menys reconfortada al saber que, malgrat tota la normativa acústica, "Queden excloses de les condicions de protecció acústica les campanes pròpies dels centres de culte, pel fet que constitueixen un element del patrimoni cultural immaterial sonor."

Més conflictiva que aquesta llei catalana on l'Església ha mantingut una sàvia postura discreta i una actitud plenament dialogant, serà la reforma de la Llei de llibertat religiosa que el Govern espanyol està preparant. Ni l'Església catalana s'identifica en les formes plenament amb la de Madrid, ni el Govern català és igual que el de la capital espanyola.

En tot cas la meva postura gira entorn els següents punts: La regulació dels fluxos migratoris. Les ajudes al desenvolupament dels països generadors de migració. La igualtat de drets dels ciutadans de les confessions minoritàries, particularment pel que fa als oratoris. El treball per la convivència i cohesió social. La lluita decidida contra els costums que s'oposin als fonaments bàsics dels valors europeus. I finalment, el reconeixement públic del llegat cultural europeu transmès per la tradició cristiana i en diversa mesura de les altres tradicions religioses.

Calvet, 56. Barcelona 08021. Tel. 93 200 51 45 / 93 201 00 96. Fax. 93 201 10 15.
focnou@elciervo.es / www.focnou.com

Curs Oposicions Mossos

Forma't per superar fàcilment les
Oposicions a Mossos d'Esquadra

Oposicions Agents Rurals

Aprueba por Fin con Nuestra Ayuda!
Controles y Tutorías Personalizadas

Anuncis Google